

helmdraden min of meer vergroeid. Door hun sterk bij het geheel afstekende kleur en door de golvende beweging, die ze bij het minste zuchtje krijgen, vallen ze sterk in het oog en zijn dus een uitstekend lokmiddel voor de bestuivers.

Eigenaardig is, dat de meeldraden zeer vaak een weinig onregelmatig staan en naar één zijde van de bloem zijn gekeerd. Toch is de bloem over 't geheel actinomorf.

Het vruchtbeginsel is bovenstandig, langwerpig rond en borstelig behaard. De stijl is dik, aan de onderhelft licht-, aan de bovenhelft donkerpaars en is aan den top in 8, een enkele maal, waarschijnlijk door vergroeiing, in 7 korte takken verdeeld. De stijl is niet altijd even lang, soms steekt hij ver boven meeldraden en staminodiën uit, in andere gevallen blijft hij geheel tusschen de meeldraden verborgen. Ook komt het nog al eens voor, dat de geheele stamper rudimentair is.

De vrucht lijkt, zoolang ze onrijp is, wel iets op een jonge ramboetan. Ze is echter langwerpig rond en met een zeer groot aantal rood gepunte, behaarde stekels bezet. Ze is achthokkig en bevat een groot aantal kiemwithoudende, gemakkelijk kiemende zaden aan de asstandige zaadlijsten. Bij rijpheid springt de dan zwart gekleurde vrucht met 8 kleppen hokverbrekend open.

Evenals de *Mussaenda* zal de *Honckenya* een sieraad van het erf zijn, vooral, wanneer ze alleen staat op een ruim grasperk. Zaden zullen waarschijnlijk op aanvraag wel aan 's Lands Plantentuin zijn te verkrijgen.

v. W.

NATUURSTUDIE EN JACHT IN CEYLON.

Reeds lang was het een groote wensch van me geweest eens een „shooting-trip” naar de „low-country” te ondernemen, maar tot nu toe was er steeds wat tusschenbeide gekomen. Nu echter begon het plan meer vasten vorm aan te nemen en den 2^{en} April (1915) zou ik er voor een dag of tien op uittrekken, de wildernis en tropische jungles in.

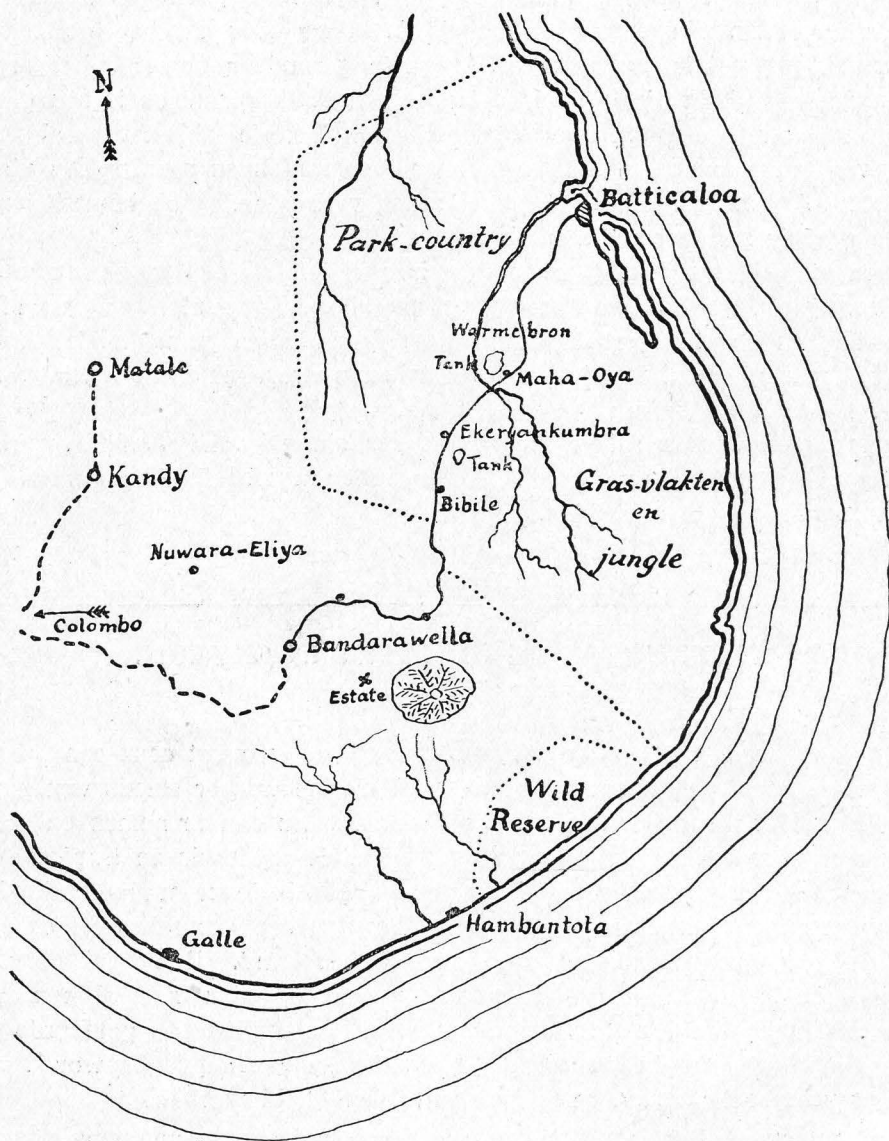
Van een bekend sportsman en big-game shot had ik de meest uitgebreide inlichtingen ontvangen, want zoo'n tocht is nog wel iets anders dan een excursie over de heidevelden en door de dennenbosschen van ons mooi, good old Holland. Een week voor het vertrek begon ik dus met de noodige voorbereidselen te maken, op zich zelf al een aardig werk. Hoe droom je dan al niet van de vele wilde dieren, de schitterend gekleurde vogels, de vlinders en bloemen daar in de stilte en duisternis van het tropenwoud! Als jongen verslond je er vele boeken over, nu zou 't dan werkelijkheid worden!

Als uitgangspunt besloot ik Ekeryankumbra te nemen, een klein gehucht aan den grooten weg van Badulla naar Batticaloa (a/d Oostkust).

Allereerst moesten nu goede koelies worden uitgezocht voor de mee te nemen bagage, als geweerdragers, en vooral een, die wat op de hoogte van het keukenbedrijf was. Ik had het geluk in allen uitstekend te slagen, wat er veel toe bijdroeg om de tocht een werkelijk genoegen te doen wezen.

Daar de low-country berucht is om de gevreesde koortsen, was het raadzaam ons daartegen te wapenen en een dag of vijf van te voren begonnen we dan ook kinine in te nemen met het goede resultaat, dat we geen van allen noodlottige gevolgen van onzen tocht ondervonden.

Verder werd bij elkaar verzameld, wat meegenomen moest worden en nauwkeurig verdeeld in koelievrachten van 40 tot 50 pond. Rijst voor de koelies; wel een heele last, maar je kunt nu eenmaal een estate-koelie niet voeden met andere rijst dan waaraan hij

Schetskaartje, Z.O. hoek, Ceylon.

steeds gewend is geweest; gemengde specerijen, enkele dekens, kapmessen, stevig touw en enkele aarden potten is al, wat zij nodig hebben om het zich gerieflijk te maken.

Verder bestond de bagage uit de geweren (dubbelloopsch No. 12, jachtbuks voor groot wild en klein geweeetje voor te schieten vogels), een grooten voorraad patronen, jachtmes, veldkijker, enkele scherpe messen voor het villen en wat aluin of arsenicumzeep voor de bereiding van huiden.

Veel kleeren behoef je niet meetenemen, twee stel van alles is ruimschoots voldoende. De geschikste dracht is een flanellen hemd, een kort broekje en sportkousen, alles donkergroen of khaki gekleurd, om je zoo min mogelijk tegen de omgeving te doen afsteken. Een paar lichte schoenen met rubber of touwwerk zolen zijn voortreffelijk voor sluipwerk.

Daar we naar een vrij afgelegen oord trekken, worden ook wat levensmiddelen ingepakt. Het hoofdvoedsel zal rijst wezen met nu en dan een kippetje van de dorpelingen gekocht of wat de buks ons zal verschaffen. Natuurlijk wordt de kodak met de noodige films niet vergeten, ook niet de onmisbare kinine, wat verband en medicijnen in geval van wonden.

Daar de koelies 110 K.M. te loopen hebben alvorens de eerste halteplaats te bereiken, zend ik ze twee dagen van te voren bepakt en beladen op weg. Als punt van samenkomst heb ik Bibile gekozen, halfweg tusschen Badulla en Batticaloa. Vandaar zullen we verder trekken naar Ekeryankumbra, slechts 20 K.M. van Bibile gelegen.

Gelukkig is er een soort motorbusdienst tusschen deze plaatsen en behoef ik niet meer, zooals enkele jaren geleden, te paard, te voet of per ossenwagen te reizen.

De weg naar Bibile is schitterend. Eerst gaat het kruipend langzaam op tegen de steile hellingen van den "Nammukula", den hoogsten bergtop hier in de provincie Uva. Aan weerszijden van den weg uitgestrekte thee en rubberplantages, hier en daar de eentonigheid verbroken door het vriendelijk roode dak eener bungalow of fabriek, vroolijk passende bij de donkergroene omgeving.

Op een plaats heeft de weg zwaar geleden van de laatste overstromingen in December, Waar eens de weg was, is nu een diep ravijn, maar noodstellingen zijn gebouwd en hoewel ze er akelig zwak en onsterk uitzien en hevig kraken en steunen, bereiken we behouden den overkant. Een groote olifant is aan het werk steenen te verplaatsen voor de nieuwe brug. Het is een oude heer met twee zeer mooi gevormde slaglanden, een groote zeldzaamheid hier in Ceylon, misschien is het dan ook wel een geïmporteerde.

Verder gaat het weer in de krakende, steunende auto. Nu en dan een plotseling oponthoud als een eindelooze rij ossenwagens, zwaar beladen met kisten thee, den hoek om komt. Met de wet neemt men het hier zoo nauw niet en de hoorn wordt dan ook maar zelden gehoord.

Daar bereiken we het hoogste punt van den zig-zag-weg en voor ons ontrolt zich, als in een diepen afgrond, een onafzienbare vlakte, het lichtgroen hier en daar onderbroken door het donkergroen der jungles.

De "low-country".

Nu gaat het in een heerlijke vaart naar beneden. Een verfrisschende koelte waait ons tegemoet, wel heerlijk na al dien benzinedamp en warmen oliegeur der zuchtende machine.

M'n mede-reizigers, voor het meerendeel „Moormen" of „Tullekens", mohammedaansche kooplieden, schrikken op uit hun zoeten slaap. Na mijn toestemming gevraagd te hebben wordt de „Seroet" of inlandsche sigaar ontstoken, en weldra zitten we gehuld in een blauwen stankdamp. De eenige dame in het gezelschap is een sinhaleesche schoone, in lichtblauwe zijde en met meerdere sieraden getooid. Ze krijgt het echter zoo te kwaad in ons rookhol, dat we even moeten stoppen, waarop ik het gerook maar verder verbied.

„Addicken", mijn meegenomen geweerdager, een man van alle markten thuis, geniet. Het is voor het eerst, dat hij in den „Duivelswagen" zit en ofschoon in het begin bevreesd en bevend, is hij nu zeer op zijn gemak en voert op de achterbank het hoogste woord tegen drie rasgenooten, die aandachtig en met open mond naar zijn leugens luisteren.

„O, mijn meester gaat olifanten schieten en beren en buffaloes!”

Was 't maar waar!

Tegen 4 uur bereiken we Lunugalla, een halteplaats, en de hitte begint zich te doen voelen. We staan hier een half uur stil en heb ik tijd om in een der „Kadies”, (winkeltjes) een heerlijken bos bananen in te slaan voor onderweg, wat het heele dorp, drie vrouwen en enkele vuile kinderen, zeer vermakelijk schijnt te vinden.

Voort gaat het weer. De duisternis begint te vallen en na lang sukkelen en ten koste van ontelbare lucifers gelukt het ons de lampen te ontsteken. Het sterke licht trekt de arme nachtuilen aan en weldra zijn er honderden tegen den radiator aangeplakt, en bemachtig ik menig mooi exemplaar, zelfs een atlas-vlinder (*Attacus Atlas*). Zéér wekt dit de verwondering mijner medereizigers op, die maar niet kunnen begrijpen wat de „Dorai” (toean) met die „poetehies” (insecten) doen moet. Addicken zorgt echter voor de noodige uitleg. Hij kent mijn zwak voor alles wat dier of plant is. „Master zendt ze naar de coast”, is het wijze antwoord. Onder „coast” verstaat een tamil zijn eigen geboorteland, Voor-Indië, en verder ieder ander land buiten Ceylon gelegen.

Even oponthoud, een haas zit tusschen het achterwiel. De bestuurder vertelt me, dat hij dikwijls zoo zijn avondmaal vangt, ja zelfs heeft hij eens een wild zwijn doodgereden. Ik geloof hem graag, want nog onlangs werd op deze wijze een mooie panter bemachtigd.

We zien ook vele herten vlak bij aan den weg. Het felle licht maakt ze zoo verbaasd, beduusd, dat alle gedachte aan gevaar geweken is.

(Wordt vervolgd).

NOG EENS OVER DE EICHHORNIA CRASSIPES.

Reeds in den eersten jaargang van *De Tropische Natuur* komt een beschrijving van dezen invoerling voor van de hand van den Heer VAN WELSEM. Deze zeker interessante plant kreeg naar de fraaie, in trossen geplaatste, lichtpaarse bloemen met geel honigmerk den naam van waterhyacint, doch haar eigenschap van zich enorm snel te vermeerderen en dan groote en dichte complexen te vormen bezorgde haar een tweeden naam, en wel dien van waterpest. Over het voorkomen in den Nederlandsch Indischen Archipel geven de verschillende korte mededeelingen een beeld. Het voorkomen werd gemeld van Sumatra en Borneo, van Java van zeer vele verschillende streken. Ze komt op dit laatste eiland zoowel in het oosten als in het westen voor, zoowel in de laagvlakte als hooger op in het gebergte. Bijzonder talrijk in de meertjes tusschen Garoet en Leles, zoo in de Siteo Bagendit, waar men in een primitief vaartuigje voortgestuwd wordt door de velden van deze plant. Op denzelfden toeristentocht vanuit Garoet, waarop men het reeds genoemd meer bezoekt, wordt men door den koetsier of chauffeur ook gebracht op een min of meer hoog punt, vanwaar uit men een aardig vergezicht heeft; beneden aan den steilen rand ligt een meertje, dat langs den rand geheel volgegroeid is met de waterhyacint. De Inlandsche jeugd zorgt er voor, dat de gemakzuchtige toerist de op dien afstand reeds opvallende bloemen ook van nabij kan bekijken. Op mijn reizen naar het oosten van Java valt me telkens weer op, hoe de *Eichhornia* in de slooten en poelen langs de spoorbaan in het Djokjasche alle andere plantengroei overwoekert. Zij wordt er door de bevolking van tijd tot tijd gesneden, en schijnbaar ook weggehaald. Of ze de plant als veevoer gebruiken heb ik vanuit de expres niet kunnen informeeren. Ten slotte zij nog het voorkomen in